

Socializace

G.H. Mead: *Mind, Self and Society*
(1934)

Primární socializace

rodina, dětské hry, oddělování *I* a *me*
přejímání rolí

generalizovaný druhý

Sekundární socializace

osvojování nových rolí

Resocializace

rozpad a nové budování hodnotového
systému

Internalizace hodnot a norem

skrze sociální kontrolu v **institucích** jako
je rodina, škola, média a **sociálních**
skupinách

Sociální skupiny

Primární a sekundární

Formální a neformální

Členské a **referenční**

In-group (MY) a **Out – group** (ONI)

Formování osobní identity

sociálně podmíněná sada typických
vlastností

aktivní proces budování v interakci s
druhými

Reprodukce

norem, hodnot, kultury

sociálních **nerovností**

P. Bourdieu: Habitus

sociální příslušnost, sada individuálních
vtělených předpokladů pro sociální
existenci – internalizovaná sociální pozice

Sociální role

Erwing Goffman: *Všichni hrajeme divadlo* (1959)

dramaturgická sociologie

Institucionalizovaný soubor očekávaného jednání spojený s určitým **sociální statusem**

Status

postavení ovlivněné **vzděláním, příjmem, povoláním, prestiží**

Instituce

soubor jednání očekávaný vzhledem k sociální situaci

Role

soubor jednání očekávaný vzhledem ke konkrétnímu jedinci

- Připsané
- Získané
- Vnucené

R. K. Merton: „role set“ a **konflikt v roli**

Odstup od role (R. Dahrendorf)

Stratifikace a nerovnost

Nerovnost

uvnitř sociální struktury –
pozic, rolí, statusů
jedinců a skupin v rámci
struktury

Stratifikace – nerovnost sociálních
kategorií/skupin

Otroctví, kasty, stavy

Nerovnost v přístupu k
nedostatkovým zdrojům

- **Třída** Marx – přístup k výrobním
prostředkům, ekonomická
podmíněnost

Max Weber – **statusová nerovnost**
– nejen nerovnosti ekonomické,
také kulturní

Míra **prestíže** pozice v systému
vzhledem k ostatním prvkům

Očekávání, povinnosti a
možnosti, sociální role

Připsaný a získaný (**mobilitní**
šance)

Latentní a aktuální (biografie,
aktuální pozice)

P. Bourdieu: *Distinkce: Sociální kritika posuzování vkusu* (1979)

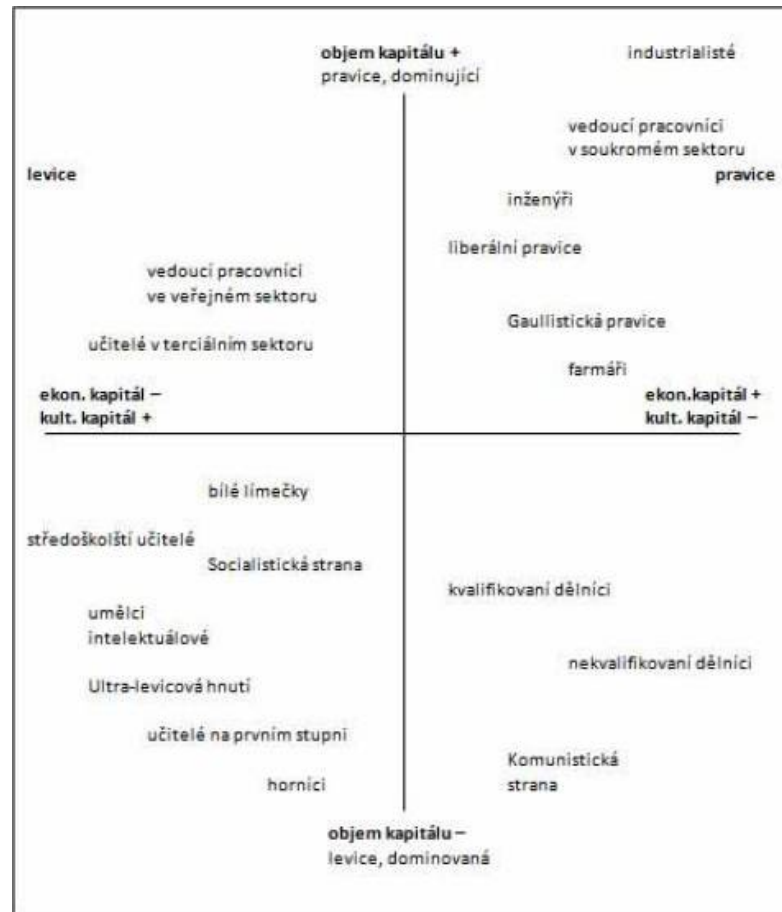
Typy kapitálů

Kulturní

Ekonomický

Sociální

Symbolický

Změny ve společenské struktuře podle Becka

Rostoucí tlak na individualizaci

Proměna hierarchií a vztahů v rodině

Proměna vzdělanosti a významu vzdělání

Eskalátorový efekt – jiné životní styly, všeobecná emancipace

Zkrocení konfliktu skrze legislativu

Dočasné oddělení od tradičních tříd

Riziková společnost

V pokročilé moderně je společenská produkce bohatství systematicky doprovázena produkcí rizik. Tomu odpovídá, že problémy a konflikty spojené s rozdělováním ve společnosti nedostatku jsou překryty oněmi problémy a konflikty, které vznikají v souvislosti s produkcí, definováním a rozdělením rizik vytvářených vědou a technikou.

Nouze je hierarchická, smog je demokratický.

Beck, Riziková společnost, s. 25 a 47